

celoletna . . . K 4—
pololetna . . . K 2—
četrletna . . . K 1—
posamezna šteč. 10 vin.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo; roko-
pisi se ne vračajo.

Náša Moč

Glasilo slovenskega delavstva

**Uredništvo in uprav-
ništvo v Ljubljani,
Katoliška tiskarna**

Oglasi se sprejemajo
po dogovoru.

Štev. 22.

V Ljubljani, 27. aprila 1917.

Leto XII.

23. aprila 1917.

Iz Nemčije je prišla novica, ki mora vsakega katoličana razveseliti. Nemški zvezni svet je namreč sklenil, da se odpravijo vse prepovedi, ki so bile izdane proti jezuitom v Nemčiji. Postave proti jezuitom je bil sicer nemški državni zbor odpravil že pred mnogimi leti, a teh sklepov nemški državni svet ni potrdil in je odlašal, dasi so nemški katoličani vse storili, da dobi red v Nemčiji tiste pravice, ki mu grejo. Jezuiti, in to si moramo tudi slovenski katoliški delavci in delavke dobro zapomniti, so si pridobili na bojiščih, kakor se je uradno poročalo, veliko zaslug kot vojaški duhovniki, kot strežniki bolnikom; veliko teh »brezdomovincev« je tudi prelilo kri za svojo domovino. S socialnimi vprašanji in posebno še z delavskim vprašanjem se je bavilo in se še bavi veliko učenjakov »Družbe Jezusove«.

Na Francoskem so se nadaljevale silovite bitke ob Aisne in v Champagni. Angleži in Francozi bi bili radi prebili nemško bojno črto, a to se jim ni posrečilo. Skupen položaj na vseh bojiščih pač najboljše znači dejstvo, da niso ne Italijani in ne Rusi z napadi podpirali prebijalnega poizkusa Angležev in Francozov na francoskih bojiščih.

Čenče, da bo sklenila Rusija z nami poseben mir, so ostale — čenče. Splošno se pač lahko reče, da se bližamo miru, da, če tudi se bije na Francoskem silovita bitka, polagoma ponehava napetost in tisto besno sovraštvo med narodi, ki se vojskujejo med seboj. Na poseben mir z Rusijo se pa ne moremo zanašati, seveda če nas kakšne nove novice ne presenetijo. Socialna demokracija se sicer v Rusiji res »nacionalno« zavzema za mir, ampak delavsko vojaški odbor je te dni izrecno izjavil, da dela na to, da se sklene splošen mir; ne dela pa na to, da bi Rusija sklenila poseben mir. Narod naj ostane hladen. Miru se bližamo, dasi počasi. Nanj dela v prvi vrsti mladi naš cesar Karel. Švicarski listi pravijo, da se že tudi angleški in francoski vodilni politiki pečajo s predlogi našega zunanjega ministra. Angleži zelo čutijo posledice poostrene podmorske vojske. Polagoma so jim pričeli krčiti njih obile pojedine.

Vse to bo pač vplivalo, da si bodo polagoma želeli miru, ker napredujejo tudi cene živilom. Mi zelo želimo, da bi se kmalu sklenil mir. Saj je ravno naš list že pred vojsko in tudi med vojsko stal odločno na stališču miroljubnežev, ki sodimo, naj se mednarodni spori razsojajo potom mednarodnih razsodišč, a tudi taki lepi vzori se ne udeležujejo čez noč, dozore šele tekom desetletij in stoletij. Položaj je zdaj tale: Miroljubnost je zdaj večja, kot je bila; miru se bližamo, a kar čez noč se ne bo sklenil.

Zanimivo poročilo smo čitali te dni. Na občnem zboru velike dunajske banke je sedelo pri zeleni mizi 68 delničarjev. Nas so zanimali v prvi vrsti dobički, ki jih je napravil lani zavod. O tej reči je poročal ravnatelj Alfred Herzfeld. Sklenili so, da bodo povišali temeljno glavnico od 63 na 75 milijonov kron in da dobe delničarji 63 kron dividende za vsako akcijo. Nagrade pa dobe še upravni svetniki banke $4\frac{1}{2}\%$ čistega dobička. Dalje se je pa tudi na tem občnem zboru povedalo, koliko da so zaslužile banke in družbe, ki zavise od te banke. Kranjska industrijska družba je n. pr. povišala dividendo od 5 na 6%, Avstro-bosenska banka od 7 na 8%, »Cosmanos« je povišala svojo temeljno glavnico od 12,000.000 na 16 milijonov kron, dividende je izplačala 13%. Avstrijske tekstilne tvornice, prej Isaac Mautner & Co. so sicer obrat omejile, a temeljno glavnico so zvišale od 10 na 24 milijonov kron. Če je bil tudi obrat omejen, so dobili le delničarji 12% dividendo, kar velja to tudi za P. Hellmannovo akcijsko družbo. Avstrijska lanena industrija je dala 20% dividendo, Ringhofferjeve delavnice so izplačale 10% dividendo. Kaj ne, to poročilo kaže, kako slabo da se med vojsko godi delničarjem bank in akcijskih družb v časih,

Pravijo, da bo meseca majnika sklican državni zbor.

S. K. S. Z.

Času primerna udanostna izjava.

»Šentjakobsko prosvetno društvo« je ob priliki svojega občnega zbora po-

slalo na najvišje mesto sledečo udanostno izjavo:

Visoko

c. kr. deželno predsedništvo

v Ljubljani.

Podpisano Šentjakobsko prosvetno društvo v šentjakobski župniji v Ljubljani, je na svojem občnem zboru dne 19. marca 1917. dalo duška svoji udani ljubezni in zvestobi do presvitlega cesarja Karola in njegove prejasne soproge Cite v sledeči udanostni izjavi:

Šentjakobsko prosvetno društvo v šentjakobski župniji v Ljubljani se z veseljem navdušenjem klanja svojemu mlademu cesarju Karolu in njegovi preblagi soprogi. Obeta mu neomajno zvestobo in udanost in prosi Vsemogočnega, naj mu skoraj podeli milost, da vrne svojim narodom težko pogrešane blagodare miru in srečno vlada v mogočni, pomlajeni in prenovljeni, vse narode v pravičnosti in ljubezni objema-joči, nepremagljivi Avstriji.

Podpisano društvo prosi visoko c. kr. deželno predsedništvo, da sporoči ta izraz njegove iskrene udanosti na najvišje mesto.

V Ljubljani, dne 22. marca 1917.

Za Šentjakobsko prosvetno društvo v šentjakobski župniji v Ljubljani:

Tomaž Tavčar, Josip Gostinčar,
tč. tajnik. drž. in dežel. poslanec,
tč. društv. predsednik.

Prejelo je sledeči odgovor:

C. kr. dežel. predsedništvo za Kranjsko.

Ljubljana, dne 19. aprila 1917.

Štev. 933/Präs.

Cenjenemu

»Šentjakobskemu prosvetnemu društvu v šentjakobski župniji« v roke t. č. gospoda predsednika državnega poslanca Josipa Gostinčar

v Ljubljani.

Po Najvišjem naročilu se sporoči cenjenemu »Šentjakobskemu prosvetnemu društvu« vsled ukaza gospoda ministra notranjih zadev z dne 13. aprila 1917, šteč. 5859/M. I. Najvišjo zahvalo za podano vdano izjavo.

Poročilo o delovanju Jugoslovanske Strokovne Zveze za poslovno leto 1916.

V znamenju vojske se je gibala J. S. Z. tudi preteklo leto, vsled tega moramo zaznamovati tudi to leto majhno nazadovanje. Temu dejstvu se nikakor ni čuditi, ker je treba pomniti, da je večina moških članov pod orožjem. Redno poslovanje skupin trpi vsled neprestanega menjavanja v vodstvu, komaj se blagajnik nekoliko priuči svojega dela, pa ga navadno vzamejo k vojakom in skupina mora zopet iskati novega človeka, da pobira prispevke in dela obračune. Ta stvar nikakor ni težavna, toda ako jo človek ni vajen, se kaj rada pripeti kaka pogrška, ki jo je potem treba popraviti pri centrali.

Med tem ko sem Vam lansko leto mogel poročati o 45 skupinah s čez 1000 plačujočimi člani, jih je preteklo poslovno leto delovalo samo še 34 z okrog 950 plačujočimi člani. Najmočnejši skupini sta Tobačna tovarna s 407 člani in skupina v Trziču, ki šteje 140 članov. Pohvalno moramo omeniti delovanje železničarske skupine v Dornbergu, ki vzorno deluje čeprav leži na fronti.

Naj sledi nekoliko številč iz računskega zaključka:

Kakor sem že omenil, se je število skupin skrčilo na 34, njih člani so plačali 15.261 K 90 vin. prispevkov, skoraj 4000 K manj kot predlanskim. Pristopnin se je plačalo 60 K 75 vin., 26 K več kakor prejšnje leto. — Največ novih članov je pristopilo v Trziču (27).

Za posmrtnino se je plačalo 1030 K 10 vin. 200 K manj kakor prejšnje leto. Tudi za »Našo Moč« se je manj prejelo 30 K, l. 1916. 79 K 69 vin., l. 1915. 109 K 12 vin.

Bolniških podpor so izplačale skupine 12.464 K 42 vin., prejšnje leto 14.409 K 57 vin.

Tudi izrednih podpor se je malo manj dalo kakor l. 1915. l. 1916. 102 K 38 vin., l. 1915. pa 185 K.

Denarni promet

se je zmanjšal nasproti l. 1915. za okrog 15.000 K. Skupine so za nas vplačale večinoma po Z. Z. v l. 1916. 4577 K 1 vin., l. 1915. 7763 K 50 vin., torej skoraj 3000 K manj kakor prejšnje leto. Promet z Zadružno Zvezo je bil sledeči: Stanje koncem leta 1915. je bilo naloženega 23.830 K, med letom 1916 se je naložilo 3220 K 41 vin., dvignilo pa 4577 K 1 vin., obresti naloženega denarja, ki so se kapitalizirale, znašajo 1064 K 10 vin., obresti vrednostnih papirjev III. vojnega posojila, ki so se tudi naložile na tekoči račun pa znašajo 137 K 50 vin., tako da znaša stanje naložbe 31. decembra pri Zadružni Zvezi 23.675 K in se je proti stanju prejšnjega leta zmanjšalo za 155 K. Temu je vzrok, ker so se prispevki znatno znižali (od 7763 K 50 vin. na 4787 K 83 vin.) izplačane podpore pa sorazmerno le malo (od 4261 K 58 vin. na 2363 K 32 v.) in ker smo imeli 31. decembra še tirjati od skupin na prispevkih 2005 K 95 vin., ki so pa danes domalega že vsi poravnani.

Podpor se je izplačalo kakor je bilo omenjeno 2363 K 32 vin. Upravni stroški (to so stroški pisarne, plače, nagrade, pokojninski zavod, bolniška blagajna in stroški občnega zbora) so znašali 2543 K 49 vin., prejšnje leto 2159 K 55 vin.; potnin se je izplačalo 79 K 40 vin., leta 1915. 551 K 2 vin. Za »Našo Moč« se je plačalo 1331 K 89 vin. in sicer dolg za l. 1915 933 K 1 vin., za l. 1916. 398 K 88 vin.

Inventura:

Tekoči račun z Zadružno Zvezo smo že omenili in znaša 31. decembra 1916 23.675 K. Vrednostne papirje III. vojnega posojila sem postavil v bilanco po kurzu, ki ga imajo sedaj (90'50) in znaša njihova vrednost 4525 K, odpisati se je moralo torej od nominalnega zne-

ska 5000 K, 475 K. Skupine so nam bile 31. decembra 1916 dolžne 2005 K 95 vin., vrednost premičnega inventarja po odbitku 10% odpisa 937 K 32 vin.

Dolžni smo bili 31. decembra 1916 skupinam 115 K 85 vin. za primanjkljaje, ki so jih imele meseca decembra in 1 neplačan račun, ki se je poravnal šele v januarju, 40 K. Drugih pasiv nismo imeli. Ako prištejemo premoženje zveze, ki ga izkazuje računski zaključek za l. 1915. v znesku 31.706 K 11 vin. k našim pasivam in dobljeno vsoto odštejemo od aktiv dobimo poslovni prebitok za leto 1916. v znesku **447 K 80 vin.**, ki je za 230 K 31 vin. manjši kakor je bil za l. 1915.

Vložni zapisnik izkazuje lani 2600 številč, kar dokazuje, da je morala pisarna veliko dela zmagati.

Računski zaključek Jugoslovanske Strokovne Zveze v Ljubljani za leto 1916.

Prejemki.		Pregled delovanja skupin.		Izdatki.	
Pristopnina	60.75	Podpore: bolniške	12464.42		
Prispevki članov	15261.90	posmrtnne	260.—		
Posmrtnina	1030.10	izredne	102.38		
Naročnina na „Naša Moč“	79.69	Dvavinarski odbitek skupin	1029.19		
		Prebitek (pripade centrali)	2576.45		
Skupaj	16432.44	Skupaj	16432.44		
Prejemki.		Denarni promet.		Izdatki.	
Gotovina 1. januarja 1916	139.75	Izplačane podpore	2363.32		
Plačila skupin	4777.83	Tekoči račun z Zadruž. Zvezo	4422.01		
Tekoči račun z Zadruž. Zvezo	4577.01	Za „Našo Moč“	1331.89		
Obresti tek. računa z Zvezo	1064.10	Upravni stroški	2543.49		
Obresti vred. pap. III. voj. pos.	137.50	Potnine	79.40		
Razni	120.—	Gotovina v blagajni dne			
Upravni in uradni prispevki	34.—	31. decembra 1916	110.08		
Skupaj	10850.19	Skupaj	10850.19		
Denarni promet: Prejemki		10850.19			
Izdatki		10740.11			
Skupaj		21790.30			
Aktiva.		Inventura.		Pasiva.	
Še ne poravnani zneski skupin	2005.95	Terjatve skupin	115.85		
Naložen denar pri Zadr. Zvezi	23675.—	Neplačani račun	40.—		
Vred. papirji III. voj. posojila	4525.—	Premoženje zveze preteklo leto	31706.11		
Inventar premični	937.32	Prebitek	447.80		
Knjige in tiskovine	885.20				
Razni	171.21				
Gotovina 31. decembra 1916	110.08				
Skupaj	32309.76	Skupaj	32309.76		
Ljubljana, 31. decembra 1916.					
Odobreno v načelstveni seji J. S. Z. v Ljubljani, dne 23. aprila 1917.					
Ivan Šmid l. r.		Mihael Moškerc l. r.			

Glasnik.

Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze.

Preskrba prebivalstva s potrebščinami.

Cesarska naredba z dne 24. marca 1917, drž. zak. št. 131, ki uravnava preskrbo prebivalstva s potrebščinami, vsebuje skrajno važne določbe.

Kot potrebščine označuje naredba premične stvari, ki posredno ali neposredno služijo življenjskim potrebam ljudi in domačih živali.

Vsakdo, ki ima sam ali za koga drugega potrebščine v shrambi, mora to zalogo na poziv politične oblasti po množini in vrsti naznaniti. Kdor tega ne stori ali se brani odgovoriti ali če napačno naznani, se kaznuje z denarno globo do 5000 kron ali z zaporom do 3 mesecev.

Kdor namenoma zamolči oblasti svoje zaloge, ga sodišče kaznuje z zaporom od 14 dni do 6 mesecev in poleg tega z denarno kaznijo do 5000 kron. Če presega vrednost zamočane zaloge 500 kron, se kaznuje s strogim zaporom od 2 mesecev do enega leta in poleg tega z denarno kaznijo do 1000 K. Tem kaznim so podvrženi tudi namestniki in zastopniki priglasenju zavezanec oseb.

Trgovski in prehranjevalni ministri lahko zahtevata izročitev zaloga potrebščin ali njih dobavo, zaloge zasebnih gospodarstev pa le takrat, če so neprimerno velike. Odškodnina se določi po najvišji ceni, če obstoji za določeno blago, sicer pa v sporazumljenju z dobaviteljem, oziroma po pristojnem sodišču. Zoper odločbo sodišča se lahko vloži priziv tekom osmih dni.

Nakup živil in krmil v svrhu zopetne prodaje in trgovina z njimi je od 1. julija 1917 dovoljena le onemu, ki mu je politična oblast po uveljavljanju te cesarske naredbe dala posebno dovoljenje. Politična oblast da to dovoljenje po prosti presoji, pod pogoji ali omejitvami ali je pa tudi odreče. Do-

voljenje lahko deželna politična oblast vsak čas preklic. Trgovinski minister lahko tudi predpiše, da se sme nakup drugih potrebščin in trgovina z njimi vršiti le na podlagi posebnega dovoljenja.

Te določbe ne veljajo za oblasti in druga mesta, ki jim je uradno izročena nabava in razdelitev potrebščin, ter za prodajo lastnoizdelanih predmetov po izdelovatelju in za prodajo malih trgovcev konsumentom, ako ni glede posameznega blaga kaj drugega predpisane.

V času med uveljavljanjem te cesarske naredbe in 1. julijem 1917 lahko deželna politična oblast prepove trgovino s potrebščinami osebam ali podjetjem, ki so zagrešili kak prestop ek proti predpisom ali zoper katere se ima pomisleke.

Prestopki glede predstojećih določb se kaznujejo z denarno kaznijo do 10.000 kron ali z zaporom do šestih mesecev.

Kdor namenoma krši po oblastvenem ukazu utemeljeno dolžnost, potrebščine izdelovati ali dobaviti, se kaznuje z zaporom od 2 mesecev do enega leta in poleg zapora še z denarno kaznijo do 100.000 kron.

Kdor obrtoma ali na trgu živila prodaja, mora v prodajalni ali na stojnici na dobro vidnem mestu in z različnimi črkami označiti cene za posamezna živila po njih vrsti in z ozirom na njih kakovost in množino.

Tudi glede drugih potrebščin lahko politična oblast odredi označbo cen; na vsak način se pa morajo označiti cene pri potrebščinah v izložbah in oknih. Za blago, ki se prodaja po teži, mora dati prodajalec kupcu tehtnico na razpolago, če hoče ta blago še enkrat tehtati. Prestopki se kaznujejo z denarno kaznijo do 5000 K ali z zaporom do 3 mesecev.

Določbe glede navijanja cen so se precej poostrile in deloma razširile.

Kdor zahteva izrabljajoč izredne

po vojnem stanju povzročene razmere, očitno čezmerne cene, jih pusti sebi ali komu drugemu dovoliti ali obljubiti, se kaznuje pri sodišču z zaporom od 14 dni do 6 mesecev. Poleg zaporne kazni se lahko naloži denarna globa do 20.000 K.

Storilec se kaznuje s strogim zaporom od 2 mesecev do 2 let:

a) če je bil že enkrat radi navijanja cen obsojen;

b) če presega neupravičen dobiček, ki se je s kaznivim dejanjem dosegel ali bi se moral doseči, znesek 2000 kron. Poleg zaporne kazni se lahko naloži denarna kazen do 200.000 kron.

Če so bili po tem dejanju javni interesi posebno hudo ogroženi, se naloži kazen od 6 mesecev do 3 let, oziroma denarna kazen do 500.000 kron.

Kdor pri nakupu kake potrebščine, ki jo hoče naprej prodati, več kakor od prodajalca zahtevane cene ali če se gotova cena ne zahteva, več od uradne ali doslej običajne cene ponuja, ga kaznuje sodišče z zaporom 14 dni do 6 mesecev. Poleg tega se lahko naloži denarna globa do 20.000 kron.

Storilec se kaznuje s strogim zaporom do dveh let in denarno globo do 200.000 kron kakor zgoraj pod a) in b).

Kdor se z drugimi dogovori, da bo za potrebščine izrabljajoč izredne po vojnem stanju povzročene razmere zahteval očitno čezmerne cene, se kaznuje s strogim zaporom 2 mesecev do 2 let in event. z denarno kaznijo do 200.000 kron. Ta kazen se poostri do treh let ali do 500.000 kron, če so bili javni interesi posebno hudo ogroženi.

1. Kdor napravi živila za človeški užitek nerabna ali pusti, da se pokvari, da bi jih z večjim dobičkom v denar spravil.

2. Kdor potrebščine poškoduje ali uniči, da bi zmanjšal ponudbo v teh stvareh,

3. Kdor potrebščine kupi ali njih izdelovanje ali trgovino omeji — zlasti z nakopičenjem — da bi zvišal cene,

Zastrana.

V veliki, temni hiši velikega mesta sedi mož v svoji sobi. Presenečen je. Sedi pri svoji pisalni mizi in računa, primerja in prešteva svoj denar.

Iz predala vzame knjigo, odpre jo, sošteva in odšteva nizke vpisane dohodke in izdatke tekočega meseca.

Ničesar ni našel. Stoji, da ima sto kron več, kolikor naj bi imel!

Nič nenavadnega ni, če ljudje krađejo, če manjka v kakem predalu denar, a redkokrat se zgodi, da bi ga kdo komu dal.

Mož, agent je po poklicu naš Frančišek Gostič, se nasloni in tuhta, tuhta.

V sobi je temno. Svetilka razsvetljuje le pisalno mizo, spise, popirje in denar.

Gostič se ne spomni, kako da je prišel do teh sto kron. Spravi ves denar, le bankovec sto kron položi na stran in ga pripiše neki tvrdki v Trstu, ki ji ga je dolžan. Nato spiše drugo nakaznico na sto kron. Njegova mati mu je pisala:

Ljubi moj sin!

Veš, da prosim le, če me tarejo velike skrbi. Več tednov me pa že zdaj more.

Lambert ni plačal najemnine. Znano ti je, da so odpadli za vselej tisti groši na obrestih? Ali moreš 100 kron pogrešati in mi jih takoj poslati?

Rada bi ti bila to prizanesla. Pomanjkanje pa le boli; posebno če si že star in napol slep. Ponos se ukloni; vsi pomisleki zblinesejo.

Zahvaljujem se ti najpristrčneje. Upam, naj bi ti šlo tako dobro, kakor molim vsak dan zate.

Zvesta tvoja mati.

Gostiču se topi srce sočutja in ljubezni, ko še enkrat prečita pismo. Oči mu žare radosti, ko si predstavlja veselje matere ob sprejemu male vsote.

Dasi močno dežuje, gre z nakaznicami hitro na pošto in odpošlje denar. Ko je vse rešil, se vrne domov in zaspi.

Sredi noči se hipno prebudi. Spomni se, kar je prejšnji večer zaman tu-

htal. Zdaj ve, zakaj ima sto kron preveč.

Pred dnevi je na neki drugi pošti tudi vplačal denar in ne more biti drugače, vplačal je premalo.

Vseh podrobnosti se spominja. Spominja se na vrste cekinov in na modre bankovce.

500 kron je vplačal v zlatu in dva modra bankovca; 100 kron ni vplačal; uradnik je preštel denar le površno in ga spravil. Obrat je bil namreč velik.

Gostič misli takoj, da bo nesel uradniku precej drugo jutro denar. Prestrašen se pa takoj spomni, da stotaka več nima, saj ga je bil ves vesel poslal svoji materi.

In ona naj bi ga pogrešala? Ne! Nikdar. Rad trpi sam pomanjkanje, samo da ga mati ne.

Ničesar ne bo storil. Ne bo se priglasil.

Dolgo, zelo dolgo, tudi cel mesec mora mnogokrat delati, da zasluži nekaj sto kron. Če zasluži več, tudi porabi. Življenje je tako drago. Sicer so

4. kdor dela s potrebnostmi verižne kupčije ali drugače zvišuje cene, se kaznuje s strogim zaporom od 2 mesecev do 2 let, oziroma z denarno kaznijo do 200.000 K, katera kazen se zviša za storilca do 3 let, oziroma 500.000 kron, če so javni interesi posebno hudo ogroženi.

Kdor namenoma v računih, sklopah, dobavnih listih, spremnih listinah ali podobnih papirjih ceno kake potrebnosti napačno ali nepopolno navede, se kaznuje od sodišča z zaporom od 14 dni do 6 mesecev, oziroma z denarno globo do 20.000 kron, katera kazen se pri prestopku večjega obsega zviša do 2 let in 200.000 kron.

Isti kazni je podvržen, kdor v tiskovinah brez navedbe natančnega naslova potrebnosti ponuja ali pozivlja k ponudbam ali če v tiskovinah pri ponudbah ali nakupu potrebnosti navede okolnosti, ki so sposobne vzbuditi zmotu v osebi ali kupčijskih razmerah ponudnika ali prodajalca.

Nadaljne določbe se tičejo ustanovitve mest za preiskavo cen pri posameznih sodiščih, naloge teh mest, dalje ustanovitve osrednje komisije za preiskavo cen pri uradu za ljudsko prehrano, njene ureditve in nalog, oziroma delokroga, glede nadzorovalnih organov ter obnašanja napram njim.

Poleg predpisane zaporne in denarne kazni se lahko vedno izreče, da zapade blago v korist države in da izgubi kaznovani obrtno pravico.

Obsodbe radi navijanja cen se pričijo v časopisih na stroške obsojenca in se nabijejo na občinskih deskah. Posledice so iste kakor pri obsodbi radi goljufije.

Lahko se tudi izreče, da se radi navijanja cen obsojena oseba postavi pod policijsko nadzorstvo.

Kazni je oproščen, kdor po uveljavljenju te cesarske naredbe svoje zaloge pravilno priglasi, za prejšnje prestopke, ki so se razkrili vsled te naredbe.

pa poštni uradniki dolžni, da pazijo. Mogoče se pa tudi sam moti in ni tako prišel do stotaka.

Tako misli mož, ali pravzaprav sili se, da tako misli. Vedno mu je namreč pred očmi obraz njegove matere, ki jo tako močno ljubi in je srečen, ker jo je osrečil.

Počasi zopet zaspi. Ko se zdani, se prebudi. Zajtrkuje. Nato na delo.

Vesel ni. Izginile so vesele, pristojušne misli prejšnjega večera.

Vedno in vedno zatemnjuje njegovo notranjost misel, da je morebiti slabo plačanega poštnega uradnika spravil celo ob kruh!

Tako so ginile ure; prešel je dan, ko se je Gostiče vse izjalovilo.

Tudi v drugi noči se je naš mož prebudil. Mesec je razsvetljeval sobo, kakor da preiskuje, kako izgleda mož, ki tako trdosrčno prezre krivico. Vest peče Gostiča. Sklenil je, da bo uradniku vrnil denar. Gre mu le še za to, kakaj naj ga dobi.

Ta ces. naredba je stopila v veljavo dne 15. aprila 1917.

Opozarjamo še enkrat vsakega trgovca, da se natančno seznani s temi predpisi, kajti kazni so naravnost drakonične in marsikdo lahko nevede zakrivi kak prestopok, ki ima zanj grozne posledice.

× × ×

Prodaja bombažastega blaga in perilnih predmetov. C. kr. trgovinsko ministrstvo je dovolilo, da se sme v času od 2. aprila do 2. maja 1917 v nadrobni prodaji oddajati nadaljnih 5% pod zaporo dejanega bombažastega blaga in perilnih predmetov in sicer po stanju z dne 2. septembra 1916. To vodilo ne obsega onega bombažastega blaga in in onih perilnih predmetov, za katere je bila odrejena prisilna ponudba. V ostalem so prodajni pogoji sledeči: 1. Prodajati se sme samo posameznim, neposrednim porabnikom v množinah do največ 20 metrov, oziroma pol tucata pri perilu. 2. Nadrobne prodajne cene za dopuščene množine ne smejo nikakor presegati cen, ki jih je posestnik dosegel v nadrobni prodaji, predno je stopil v veljavo ukaz z dne 31. avgusta 1916. 3. O teh prodajah se morajo voditi posebni zapiski, v katere se mora kontrolnim organom, ki jih postavi c. kr. trgovinsko ministrstvo, vsak čas dovoliti vpogled.

Živčne bolezni se pojavijo na najrazličnejših delih telesa. Živci pa niso pristopni le za bolečine, ampak tudi za prijetne občutke. Ravno tako lahko, kakor nastane glavobol, živčni zobobol, živčne bolezni v obrazu, se dajo odstraniti s pomirjevalnimi, osvežujočimi, živce krepčajočimi sredstvi. V ta namen rabimo Fellerjev živce krepčajoči, bolečine lajšajoči rastlinski esenčni fluid z znamko »Elsa-fluid«. Izkazalo se je blagodejno, ako pri živčnih bolečinah nalahno otiramo boleča mesta s tem domačim sredstvom. V nad 100.000 zahvalnih pismih priporočajo to blagodeno sredstvo. Predvojne cene: 12 steklenic stane franko samo 6 kron. Narochi se edino pristen pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 264 (Hrvatska). Tudi Fellerjeve nalahno odvajalne rabarbarske kroglice z znamko »Elsa-Pillen«, 6 škatlic franko za 4 K 40 vin., se lahko obenem naroče. »Elsa-kroglice« so preizkušeno želodec krepčajoče odvajalno sredstvo, ki nalahno, a gotovo učinkujejo in imajo na vsak način prednost pred drastičnimi odvajalnimi sredstvi. Posebno primeren za porabo je Fellerjev mentolni klinček proti migreni, ki gotovo učinkuje. Stane 1 krono. (vf)

Okno v svet.

Veliki poljski narodni film v Kino Central v deželnem gledališču. Od petka do prihodnjega ponedeljka bomo videli v »Kino Central« v deželnem gledališču nekaj posebnega: **veliki zgodovinski poljski narodni film: Iz težkih**

A. & E. SKABERNÉ, Mestni trg števil. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno sukno za moške obleke, volneno blago, kakor ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. — Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kakovostih in širinah; potrebšine za krojače in šivilje. Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni prti, servijeti in brisalke iz platna in damasta. **Priznana nizke cene!**

časov Poljske, pri katerem sodeluje nad 10.000 oseb. Zgodovina Poljske se bo vrstila pred našimi očmi, gledali bomo slike iz starodavnega Krakova, in drugih zgodovinskih poljskih krajev. Poleg tega predstavlja Kino Central dva najnovejša vojna filma: »En dan bitke ob Soči« in »Boj na zahodu«.

Izdajatelj in odgovorni urednik **Mihael Moškerc**. Tisk Katoliške Tiskarne.

PRILJUBLJENA

je lepota in ona je za sleherni ženo sredstvo, pridobiti si veljavo v družabnem življenju, v rodbini in na svetu. Lepota obraza, vratu in rok lahko vsaka ženska doseže po uporabi Fellerjeve pomade za obraz in varstvo polti »Elza«. Ista odstranjuje pege, nesnago, zagožne črve, mozoljce, naredi polt mehko, nežno in rožnato, in jo rabi mnogo tisoč žensk z velikim uspehom. Ne sme se pa uporabljati škodljivih sredstev, nego naroča naj se pristna pomada za varstvo polti »Elza«. Predvojne cene: 1 lonček stane 2 K kot dodatek. 2 lončka 5 K franko. Ravno tako priljubljeno je Fellerjevo boraksovo milo (80 vinarjev) in Fellerjevo limbarjevo milo (1 K). Dobiva se le pri E. V. Fellerju v Stubici, Elza trg št. 264.

Najboljša in najcenejša zabava
v Ljubljani je v

Kino Central

v deželnem gledališču.

Obiskujte vedno »Kino Central«, kjer se za mal denar dobi bogato razvedrilo!

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi

jedilno olje, čaj, kakor tudi vse drugo specerijsko blago.

Oddaja na debelo!

Za Ljubljano in okolico je otvorila

mesnico

v semenišču v Šolskem drevoredu

kakor tudi

specerijsko trgovino

na Dunajski cesti števil. 30.

Kdor pristopi kot član h „Gospodarski zvezi“, dobi izkaznico, s katero ima pravico do nakupa v mesnici in trgovini.